

EGYHÁZI HIRADÓ

A szegedi református egyház hivatalos lapja, református egyház-társadalmi és belmissziói hetilap.

ELŐFIZETÉS: HAVONKÉNT 50 FILL. EGY SZ. 15 FILL.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
REF. LELKÉSZI HIVATAL, SZEGED.

Főszerkesztő: HARSÁNYI PÁL.
Felelős szerkesztő: BAKÓ LÁSZLÓ.

MEGJELENIK
HETENKINT SZOMBAT

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Tartalom: *Műsor.* — *II. cikk:* A vallásos tekintély és a biblia. — *III. cikk:* Jelentés a londoni ker. szövetségi konferenciáról. — *Hírek.* — *Családi kör.* — *Anyakönyveinkből.* — *Aranykönyvünk.* — *Hirdetések.*

A Szegedi Református Énekkar hangversenyének

MŰSORA:

(Kass-szálló; március 5-én
este 9 órakor.)

1. Megnyitó. dr. Mezey Pál, a Sz. R. É. ügyésze.
2. Stojanovits: Régi magyar nóták. Karének.
3. a) Klengel: Konzertino Andante tétel (F-dur) b) Szarka L.: Air (G-moll) gondolkán előadja Szarka László zeneiskolai tanár; zongorán kíséri: Paulovits Tibor.
5. Szabó Gábor: Üzenet anyámnak, szavalja Somlyódy István.
4. Magyar dalok. Éneklő: Stikut János; Zongorán kíséri: Paulovits Tibor.
6. Lányi: Petőfi. Karének.
7. a) Grieg: Rózsák közt... b) Schumann: Nem bántalak... c) Tarnay: Kék Adrián... éneklő: O. Hilberth Janka énekművésznő; zongorán kíséri Paulovits Tibor.
8. Huber: Ha meghalok. Karének.

G. Berguer és Aug. Gampert:

A vallásos tekintély és a biblia.

I. tanulmány: A lelkiismeret szellemi tekintélye, jogai és befolyása.

(Folytatás.)

Midőn önök gyermekeik jövőjére gondolnak, arra, hogy mivé is válnak ők majd; midőn Isten közellétének érzetében elgondolkoznak az ő jövőndő pályafutásukról — mi az, ami önöket nyugtalanítja? Minő félelem az, mely önöket megragadja s néha szent remegéssel tölti el? Látják őket növekedni, tanulni, testük, értelmük, lelkiismeretük fejlődésének; már tudnak olyan kérdéseket is intézni, melyek zavarba hoznak s bizonyos pillanatokban némák maradnak előttük. Mi okozza a félelmet? Az-é, hogy elvesztik azon befolyást, melyet rájuk gyakorolnak, hogy nem látják többé engedelmesnek őket, hogy nem értik többé azt, akinek beszélnek, akinek parancsolnak? Talán ez is bizonyos mértékben, de nem csupán ez. Ha összes gyötrelmük csak azon félelemből származnék, hogy egy napon saját szárnyaikon látják őket repülni, vagy azon zsarnoki neheztelesből, hogy egykor elvesztik azt az uralmat, melynek gyakorlása önöknek tetszett; ha önök csak az ő lényük virágzásra jutásától, a szabad, felelős, öntudatos, jogainak s kötelességeinek teljes tudatától áthatott életre érésüktől félnek; önök lesznek a legboldogtalanabb szülők ezen a világon, Elegendhetetlen ugyanis a testével arányos szellemi és erkölcsi növekedés; szükséges, hogy ők tudomásul birjanak életükről, főleg az ő személyes, önkéntes kötelességeikről, melyről csak Istennek tartoznak számadással.

De az önök aggodalma magasabbra, meszebbre száll. Sokkal nemesebb az, — én jól tudom. Ha önök remegnek, hogy ők a szülei befolyás

alól egykor kikerülnek, ez nem a hatalomhoz való görcsös ragaszkodás miatt van; azért van ez, mert tudják, hogy ebben a befolyásolásban van valami *szent*. Ha önök anyai és apai szívük mélyére szállanak, olyan jóra való akaratot találnak ott, olyan indító erőt arra, mi önöknek s gyermekeiknek is a legjobb, ami nem önökben, hanem sokkal mélyebben találja meg a gyökereit. Ez az, amit minden áron meg akarnak őrizni gyermekeik számára, mint védő paizst, — s ez nem azért van, mivel az önök emberi akarata önző, vagy zsarnoki, hanem azért, mivel van valami fenséges és szent az önök keresztyén lelkiismeretében. Önök nem rabszolgát akarnak csinálni gyermekeikből, hanem azt óhajtják, — s minő szent óhaj ez! — hogy ők is Annak szolgálói legyenek, akinek önök is szolgálnak. Egy szóval az a tekintély, melytől nem szeretnék, hogy valaha is elszakadjanak, az az önök tekintélye és mégsem egészen az; csak annyiban az önöké ez, amennyiben önök annak az Igazinak engedelmeskednek; ez az, mely az önök lelkét az igazság világába emelte, mely egyedül képes önök által, őket is ide eljuttatni. Ime ez az, amit biztosítani akarnak önök számukra a jövőben.

Ennek a kimondása nem más, mint az, hogy a nevelés külső formái alatt sokkal nagyobb, mély ségesebb munka folyik. Az önök kényszerítése, tekintélye alatt az a törekvés rejlik, hogy azon tekintély birtokába juttassák gyermekeiket, mely nem kényszerít, de erkölcsileg kötelez. Az önök nevelői tevékenységén át egy olyan Hatalmasság lép előtérbe, ki előtt önök is meghajolnak s önök csak annyiban nevelik gyermekeiket, amennyiben azáltal meghatározottaknak, vezetetteknek érzik magukat.

Tehát két tekintély szerepel a nevelésben; az egyik, amelyről nem merném mondani, hogy hamis, de mindenesetre átmeneti; a másik az, melyre az első utal s mely annak létalapját képezi. Ez az utóbbi az egyedüli, az igazi, a maradandó. Az egyik a külső kényszer eszközeivel uralkodik; de csak ideiglenes s meg kell szünnie. A másik a kötelezés jellegével lép föl; örök — s tulajdonképpen ez az, amit biztosítani kívánnak gyermekeik számára, mivel ez adta önöknek a boldogságot, az életet.

Mi következik mindebből? Az, hogy a mi gyermeknevelési eljárásunk elemzése az igazi tekintély jellegének megállapítására segített, mellyel mindenkinek tisztába kell egyszer jönnie. A szülőknek kényszerre épített tekintélye csak időleges; az csak annyiban hasznos s annyiban jogosult, a mennyiben egy új tekintélyre juttat, mely benső, elkerülhetetlen, melyet a gyermek a maga szabadsága alapján utasít, vagy fogad el.

Imé, ami igaz a nevelés birodalmában, az igaz az élet sokkal tágasabb mezején, mi alapjában szintén nevelés, Isten pedagógiája (gyerme-

keit nevelő munkája — a fordító). Mutassunk rá ennek niveltára röviden.

A keresztyénség, a maga gyermekkorában, különböző tekintélyek által volt körülvéve. Elismerete jogosultságukat egész addig, míg saját benső szellemi fejlődésének hatása alatt tudomást kellett hogy vegyen azoknak értékéről és hatásáról, azaz bírálat alá kellett hogy vegye azokat, nem a tékozló fiúnak az atyai házat megunt, gonosz szellemében, hanem azon *legfensőbb tekintély* iránti tiszteletből, melyet magában érzett, azon vallásos igazságok iránti hódolathból, melyekkel mind jobban és jobban átitatódott. S mint a személyiségének, erkölcsi szabadságának teljes tudatára eljutott ifju, éppen atyja iránti tiszteletből keresi az eddigi szenvedőlegesen elfogadott parancsokban a magasabb értelmet s az atyai tekintélytől eljut az isteni tekintélyig, mely létrehozta az atyáit, — úgy a keresztyének is az isteni tekintély iránti tiszteletből felemelkedtek a másodrendű tekintélyektől, melyeket a világ állított eléjük, a végső tekintélyig, mely amazokat létesítette, melyből amazok leszármaztak. Mindig magasabban és magasabban keresték azt az Akaratot, melytől függőnek érezték magukat. Nem tudtak belenyugodni abba, hogy az bezárassék egy *intézmény* keretei közé, sem abba, hogy az egy *könyvre* korlátozassék; oly magasan s oly messze keresték azt, amilyen magasan s messze csak kellett, hogy a maga teljességében bírassák azt. A gyermekkorból a férfikorba léptek; s e válság, melynek kezdete a reformációban van s mely egész napjainkig terjed, e szellemi felszabadulás krízise a *protestánsizmus*, mely minket megráz, megrendít még ma is, néha erővenesen megdöbönt.

Ez a krízis, ne feledjük el, a növekedés válságos ideje s legyünk nyugodtak, hogy ez éppen az egészség érdekében való. Kikerülhetetlen volt ez. Eszünkbe kell, hogy vegyük azon igazságot, „hogy mi nem vagyunk az igazság urai, hogy nincs más jogunk, mint szolgálni azt, mint annak alávetni magunk, mi, keveset és homályosan látó lények. Ha néha megtörténik, hogy olyan következményekre kell jutnunk bizonyos pontokon, — igaznak vélt gondolatok s érzelmeink következtében, — melyek az általunk védett ügyet kedvezőtlen világításba helyezik, megmaradni mégis az igazság előtti hódolat állapotában, nem lázadás-é? (Önmagunk ellen.) De hát kik az igazság hű alattvalói: a taktikázók-e, kik azon irányban döntenek mindig, merre érdekük parancsolja, vagy a tanulni vágyó lelkek-é, kik el vannak arra szánva, hogy minden áldozatuk árán is, de úgy nézzék s vegyék a dolgokat, amint vannak? Az igazság előtti meghajlás ezen szellemét kívánjuk mi irányadóul venni, nem pedig a kellemetlenné vált nyugót lerázni akaró türelmetlenség szellemét.“ (L. Monod: Le problème de l'autorité, p. 7.) s hozzátehetjük, hogy a protestánsizmusnak mindig az előbbit kell követnie.

Vizsgáljuk meg tehát egymás után ezen szellemen azon *tekintélyeket*, melyek az elmúlt századokban a keresztyének hódolatát követelték. Lássuk meg, hogy meddig s mily értelemben lehetnek ezek tekintélyek számunkra is, a XX-ik század felvilágosult protestánsai számára.

(Folyt. köv.)

Dr. I. E.

Jelentés*

a magyar küldöttségnek a londoni keresztyén szövetségi (Christien Endeavour) konferencián (1926. július 16—24-ig) kifejtett működéséről.

A keresztyén szövetségi mozgalom (Christian Endeavour Movement) londoni világkonferenciáján a világ 35 nemzete képviseltette magát kisebb-nagyobb küldöttségekkel. Egyedül az Egyesült-Államokból és Kanadából 600 főnyi delegáció jött át a Carmania hajó fedélzetén; a német küldöttség 90 főnyi volt; a magyar küldöttség 8 tagból állott: Nyáry Pál pécsi ref. lelkész és Podmaniczky Pál báró dr. ev. lelkész, a magyar keresztyén szövetségi mozgalom (Bethánia-Egylet) elnökei, Csia Sándor dr. máv. igazgató főorvos-helyettes, a magyar mozgalom főtitkára, Czmorek Jenő ref. lelkész, a mozgalom titkára, Halmi János dr. gyömrői ref. lelkész, theol. m. tanár, Dusza Béla nagybányai ref. lelkész, Gáti Tóth Erzsébet urhölgy és ifj. Rudnay Gyula.

Általánosságban meg kell jegyeznünk, hogy a magyar mozgalomnak az egész világon igen jó hírneve van. Van több különleges munkaágunk (fogházmisszió, prostituáltak közötti munka, öngyilkossági kísérletet elkövetett egyének lelkigondozása, cigánymisszió stb.), melyek a világsszövetség alapítójának és elnökének, Clark E. Ferenc dr. nak érdeklődését megnyerték s melyről a világmozgalomnak Bostonban megjelenő központi lapjában (Christian Endeavor World), valamint világkörüli utjaiban tartott előadásaiiban gyakorta megemlékezett. Clark E. Ferenc dr.-on kívül nagyon melegsivü barátja a mozgalomnak Kelly Jakab, az európai mozgalomnak Glasgowban lakó elnöke, kitől ered az a gondolat is, hogy a három évenként ismétlődő s 1924-ben Hamburgban tartott európai mozgalmi konferencia 1927-ben Budapestén fog lezajlani.

A magyar mozgalomnak említett jó hírneve s azonkívül a nemzetünk iránt balsorsában tanúsított őszinte részvét lehettek a rugói annak a megkülönböztetett bánásmódnak, melyben a magyar delegáció s annak egyes tagjai részesültek. Az alább elmondandók bizonyos fokig személyi

dicsekedésnek látszhatnak, mégis ki kell a részletekre térnünk, hogy a *világmozgalomban és ez esetben különlegesen a világkonferencián való részvételünknek nemzeti szempontból való nagy fontosságát kézzel foghatólag bemutathassuk.*

A megnyitás előtti napon London egyik igen előkelő éttermében (Pinoli) a konferencia rendezősege ebédet adott Clark E. Ferenc dr. a mozgalom elnöke és felesége tiszteletére. Ez ebéden az asztalfőn hatan ültek; — középiütt Poole C. Vilmos londoni lelkész és felesége, mint házigazdák, tőlük jobbra Clark E. Ferenc dr és felesége, balra tőlük Csia Sándor dr, magyar főtitkár és Podmaniczky Pál báró dr. magyar elnök, — azután az U-alaku asztal mellett s egy mellékasztalnál az öt világrész vezető emberei. A vendéglátó nemzetek kivül a magyar volt az ebéden legnagyobb számmal (3) meghíva. Poole dr üdvözlő szavai, Clark E. Ferenc dr. válasza után Podmaniczky Pál báró drt kérték fel a szólásra s csak azután szólalhattak fel más országok és világrészek képviselői.

A konferencia tartama alatt több angol vezető ember adott különböző időkben villásreggelit, vagy teát, — addig, míg a nemzetek hosszú sorát meg sem hívták ez alkalmak egyikére-másikára, a magyar delegációnak majdnem mindig 2—3 tagja hivatalos volt.

Csia Sándor dr. magyar főtitkárt szemelték ki a konferencia imanapjának egyik előadójául. Rajta kívül ennek tárgysorozatán csupa brit és amerikai emberek szerepeltek.

Nagyon megkapó volt az a rövid előadás, melyet a nemzetek zászlóinak bemutatása alkalmával Podmaniczky Pál báró dr magyar elnök a magyar zászló színeinek szimbólikus jelentőségéről mondott. A vörös szín, — mint mondotta — vért jelent, azt a vért, melyet Magyarország a nyugati keresztyénség és kultúra védelmében mint annak keleti végvára ontott; jelenti azonban azt a vért is, mely legyőzött nemzetünk szétdarabolt testéből folyik. A fehérszín az evangélium közelgő diadalát jelenti, mely a magyar egyházak életében a megújulásnak, a megtisztulásnak, az elmélyülésnek jeleiben jelentkezik. A zöld szín jelenti azt a reménységet, hogy Magyarország még nem fejezte be az emberiség életében szereplését, hanem kelet felé a kulturának nemcsak végvára, hanem terjesztője is lesz.

Az egyik délutáni gyűlés tárgya a következő volt: „Európa újjászervezése és mozgalmunk része abban.” E tárgyról az előadás a Kristály-palota 4000 személyt befogadó hangversenytermében Kelly Jakab, az európai szövetségek elnöke tartott előadást, a konferencia rendezősege az elnöklésre Csia Sándor drt kérte fel, ki negyedórás angolnyelvű megnyitó beszédet mondott, melyben igyekezett a magyar szempontokat kidomborítani. Reámutatótt annak a szükségére, hogy az országhatárokat az önrendelkezési jog alapján kell meg-

*) Abból az alkalomból közöljük, hogy a ker. szövetségi mozgalom világkonferenciáját a nyáron Budapesten tartja.

vonni, ahol pedig a népesség annyira kevert, hogy ethnográfiai határokat nem lehet húzni, ott a földrajzi viszonyok s a történelmi szempontok pártatlan mérlegelésével kell az újjászervezésnek végbemennie. Rámutatott a kisebbségi kérdés teljes megoldásának sürgős szükségére, az államoknak ily szempontból való ellenőrzésére s a panaszok orvosolatlan voltából támadható óriási veszedelmekre. Hangsúlyozta, a vámtörvények és kereskedelmi szerződések oly módon való alakításának szükségességét, hogy minden nemzet életfeltételei biztosítva legyenek. Hangsúlyozta, hogy a nemzetek lelkületét igazságnak és szeretetnek kell áthatniok, hogy e nemzeteknek egymásban a jót felfedezni és megbecsülni keresztény kötelessége. Rámutatott az általános leszerelés szükséges voltára és a katonáskodás kérdésének leggyazdaságosabb megoldására. Ecsetelte egy esetleges újabb nagy háború várható rettenetes eseményeit. Hangsúlyozta azonban, hogy nemcsak könnyelműen felidézett háborúk vannak, de van élet-halálharc is és ügyelni kell, hogy egyes nemzetek olyan helyzetbe ne kerüljenek, hogy a fennmaradásukhoz való ragaszkodás erősebbé váljék a háborútól való irtózásuknál. Végül rámutatott a mozgalomnak a békeség szolgálata terén megvalósítandó feladataira. Ez az elnöki megnyitó beszéd utólag kibővítve megjelent több nemzeti mozgalom lapjában s a konferenciáról utólag kiadott emlékkötetben is, — egyébként pedig igen számos vezetőember érdeklődését ragadta meg mélyen.

A mozgalom európai részének vezetősége a konferencia főhadiszállásán, a Grosvenor-szállóban tartott értekezletet, melyen megállapították a Budapesten 1927-ben tartandó európai konferencia tárgysorozatának főbb vonalait, elfogadva e tekintetben a magyar képviselők előterjesztéseit. Itt a főhadiszállásban kapott elhelyezést a magyar mozgalom főtitkára és titkára, kiknek napról-napra alkalmuk volt a világszövetség amerikai vezérkarával, a britt vezetőkkel és az öt világrész sok fontos képviselőjével érintkezni, őket a magyar viszonyokról felvilágosítani, rokonszenvéket megnyerni. Ugyanezt a munkát folytatta a magyar delegációnak minden más tagja is szállásán, gyűlések közötti szünetekben, étkezések és kirándulások alkalmával, szóval minden lehető alkalmal és módon.

A zárógyűlésen Czmorek Jenő magyar titkár fejezte ki a magyar mozgalom fogadalmát, hogy a zászló alatt halad és küzd tovább.

A konferencia bezárása utáni napon Baldwin miniszterelnök adott villásreggelit a konferencia 8 vezetőtagja részére. A parlament épületében elfogyasztott villásreggeli egyik meghívottja Podmaniczky Pál báró dr. volt.

Meg kell emlékeznünk arról a sokoldalú propagandáról, melyet a magyar küldöttség a Budapesten 1927. augusztus 8—14-ig tartandó európai

konferencia érdekében kifejtett. A konferencia legtöbb gyűlését a Kristály-palotában tartották; ennek különböző részein 20 nagy látképes tabló (mindegyik 12 gyönyörű budapesti látképpel és messzelátzó nagybetűs hivatató feliratokkal) volt kiakasztva. Két nagy angol nyelvű album Budapest s az ország szépségeit, a magyar népviseletet stb. mutatta be az érdeklődőknek; a legfontosabb helyen asztalokra kitett albumokat mindenki megtekinthette. A magyar kiküldöttek a Budapest székesfőváros idegenforgalmi hivatala által kiadott angol nyelvű képes budapesti prospektusokból sok száz darabot osztottak szíjjel.

A személyes propagandára kiváló alkalom volt a világkonferencia után Wales egyik legszebb pontján, Conwayban töltött hét. Ide minden nemzetből két-két kiküldöttet hívott meg az angol mozgalom egy hétre. A magyar mozgalmat Czmorek Jenő és Halmi János dr. képviselték. E hét a legszebb kirándulások közepette telt el, az estéket pedig fesztelen barátságos eszmecsere töltötte ki. E jelentés végén hálás köszönetünket kell kifejeznünk a londoni követségünk feje, Zichy-Rubido Iván báró meghatalmazott miniszter és Rácz Dezső dr. sajtóattasé iránt, kikkel a konferencia egész tartama alatt érintkeztünk s kik bennünket munkánkban megértőleg és megbecsülőleg támogattak.

— H I R E K. —

Istentiszteletek sorrendje. Folyó hó 6-án délelőtt 9 és 11 órákor ifjúsági istentiszteletek (Durkó Gábor hitoktató-lelkész); 10 órákor gyülekezeti istentisztelet, délután 5 órákor kátémagyarázat (Bakó L. lelkész).

A *Lórántfy Zsuzsána Egyesület* szokásos évi szertevendőségét április hó 3-án rendezi a Tisza-szálló nagyterében. A magas nivóju műsor kiemelkedő pontját fogja képezni dr. Rácz Lajos sárospataki teológiai tanár előadása.

Énekkarunk március 5-én a Kass-Szálló nagyterében rendezendő műsoros estélyére nagy buzgósággal készül. Az énekkar számai mellett gordonka és szólóénekszámok biztosítják a műsor teljességét. Az estélyre belépőjegyek 2.50 pengőért előre válthatók a Lelkeszi Hivatalban és Szabó Zsigmond Feketesas utcai rövidáru kereskedésében. Este a pénztár nyitás 8 órákor a Kass-szállóban. A műsor kezdete 9 órákor.

Várhelyi József pápai prelátnak kitüntetése. Az egész város osztatlan öröme a Kormányzó Ur Öfömlétsége a II-ik osztályú polgári érdemkeresztel tün-tette ki a belvárosi róm. kath. plébánosát születése 70-ik évfordulóján. A kitüntetést gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter személyesen ad-

ta át Szegeden való hivatalos tartózkodása alkalmával. A római katolikus egyházak képviselői, valamint a hivatalok és egyesületek vezetői ebből az alkalomból március hó 1-én ünnepségekben részesítették a kiténtettet. Részünkről folyó hó 5-én, szombaton üdvözlőjük Várhelyi József prelátest a megérdemelt kiténtetése alkalmából.

Március 15. Az egyetem ifjusága ez évben is a régi lelkesedéssel kívánja megünnepelni március Idusát. A délelőtti hivatalos ünnepségen kívül a református ifjuság Bethlen Gábor Köre 15-én délután 5 órai kezdettel templomi ünnepséget rendez, amelyen Biblia-magyarázat és előadás mellett művészi számok is lesznek.

Értesítés. Néhány napon belül megjelent kiadásunkban dr. *Kuyper Ábrahámnak*, a nagy holland református egyházi és nemzeti vezérnek életrajza, a melyet Koldhaus Vilmos német eredetijéből Czeczély Sándorné Kósa Margit fordított magyarra. Előszót dr. Ravasz László és Kuyper Katalin irtak hozzá. Kuyper Ábrahám életrajzában élesen állanak előttünk, nagy harcok ellentétében: és nagyszerű eredmények tényeiben mindazok az egyházi, kulturális és politikai elvek, amelyek együttvéve „szigorú kálvinizmus” név alatt hazai egyházi életünk egyik legaktuálisabb kérdését képezik. Az író lelkes csodálója, de nem elfogult párt-hive hősenek s ezért könyve egyházi köreink élénken érzett szükségét elégíti ki, ennek a sokszor emlegetett de távolról sem eléggé ismert nagy modern keresztyén vezérférfinak bemutatásával. A 15 ives könyv jutányosan beszerezhető előzetes közvetlen megrendelés útján esinos fűzésben 6 pengő, vászonkötésben 7 pengő 50 fillérért. Példányonként 20 fillér csatolandó portóra. Ez a kedvezmény azonban csak március 9-ig áll fenn. Akkor érvénybe lép a bolti ár: 7 pengő 50 fillér, illetve 9 pengő. Megrendelések erre a címünkre küldendők: M. E. K. Dsz. Szövétnék Kiadóvállalata, Budapest VII., Hársfa u 59b.

A Sylvester-nyomda térhódítása. A református társadalom előtt ismeretes Tahitótfalusi Sylvester-nyomdával Budapest, a Wesselényi-utcán ifjúküzletet nyitott. Ez a nyomda a baptistáké volt, most pedig már református célt szolgál. Istené a dicsőség!

Kálvinista Tudományos Társaság Párisban. Párisban 1926. december 10-én „Société Calviniste de France” (Franciaországi Kálvinista Társaság) címmel új ref. tudományos egyesület alakult. Működésének alapját a Kálvin által kifejtett tanok és az e tanítások által inspirált hitvallások képezik. Célja: 1. tanulmányozni és terjeszteni a kálvinizmust, mint a keresz-

tyén gondolat erejének és előhaladásának tényezőjét; 2. közismertté tenni Kálvin egyéniségét és munkáit és a kálvinista vallásos irodalmat. A Társaság tartózkodik mindenféle szektárius mozgalmaktól. Eszközei: előadások és konferenciák rendezése. Kálvin műveinek újból való kiadása és a kálvinizmus klasszikus íróinak kiadása. Eredeti tanulmányok közlése stb. A lehetőséghez képest csatlakozni fog más hasonló elveket valló egyesületekhez is azzal a szándékkal, hogy egy egyetemes Kálvinista Világszövetséget létesíthessen. A társaság pecsétje: a Kálviné: Egy szívet tartó kéz ezzel a jelmonddal: *Prompte et sincere.*

A Társaság díszelnöke a nálunk ismert Doumergue Emil montaubani professzor. Elnöke: Lecerf lelkész, a párisi prot. theol. fakultás előadója, minden levél hozzá címzendő: 37, rue de la Tour, Paris, 16-e. Titkár: Pannier lelkész, a hit- és irodalomtudomány doktora, a francia prot. történettudományi társaság titkára, címe: 54, rue des Saints-Pères, Paris 7-e.

Lecerf elnök a párisi theologiai fakultáson minden pénteken délután 5 órakor a nagyközönség számára nyilvános előadásokat tart, melyeken a kálvinista dogmatikát magyarázza.

A társaság időközi értesítőt is ad ki: A most megjelenő első szám közli a magyar ref. egyetemes konvent üdvözlő levelét, melyet abból az alkalomból irt, hogy a Kálvin-házra gyűjtött összegeket, 40 millió koronát, a Francia prot. történettudományi társulatnak elküldte.

Olaszországi tanulmányut. A szervezés alatt álló külföldi tanulmányutak ügyében azon felhívással fordul a „Helvetia” Rt. (Budapest VIII, Rákóczy ut 15. II. emelet) egyházi intézményeinkhez, iskoláinkhoz, és általában olvasóinkhoz, hogy az utakban résztvenni szándékozók ezen szándékukat szíveskedjenek velük közölni, hogy ilyképpen a résztvenni szándékozók számát illetőleg hozzávetőleges tájékoztatást nyerjenek. Ezer: jelentkezés semmi kötelezettséggel nem jár, de előnye az, hogy nagyobb számú résztvevő esetén a külföldi és hazai vasutak magasabb engedményt adnak és így az utazás olcsóbb lesz.

Tájékoztatásul közöljük, hogy a részvételi díj az eddigi számítások szerint az egész utra ellátással együtt hozzávetőleg 250—300 pengő lesz.

Hiszek egy Istenben,

Hiszek egy Hazában,

Hiszek egy isteni örökigazságban:

Hiszek Magyarország feltámadásában. — Amen.

Hirek az evangélikusoknál.

Istentiszteletek sorrendje: március 6-án, hőt első vasárnapján, reggel 8—9-ig vasárnapi iskola az ev. iskolában az összes fiú és leány elemistások számára. A templomban 9—10 ifjúsági istentisztelet középiskolások részére. A 10 órakor kezdődő rendes istentiszteleten prédikál Tátrai Károly. 11 órakor a Szegedi Luther Szövetség választmányi ülése. Délután 5 órakor bibliaóra.

Egyetemi Luther-Szövetség. Február 23-án tartotta az E. L. Sz. második félévnyitó teaestélyét a parochia épületében. A teaestélyen Tátrai Károly bibliát magyarázott, ifju Paraszkay Gyula megnyitót mondott. Tea után társasjáték mellett szórakozott a nagyszámu ifjúság. A háziasszonyi tisztet Patay Mária egyetemi hallgatónő töltötte be.

Ev. Nőegylet műsoros estélye. Február 27-én zajlott le az Ev. Nőegylet estélye a Kassban. A műsor számai tetszést arattak. Az estély ugy anyagilag, mint erkölcsileg jól sikerült. A tiszta eredmény végleges képe később alakul ki. A rendezés fáradságos munkáját a választmányi tagokor kívül a három elnöknő: Pongrácz Albertné, Homola Rezsóné és Szvoboda Károlyné végezte. A siker az 6 nevékhöz fűződik.

Sartorius Ernő, a Ker. Diákok Világszövetségének főtitkára március 5-én szombat délután 6 órakor németnyelvű előadást tart az ev. templomban. Az előadást tolmácsolni fogja dr. Gerhäuser Albert felsőkereskedelmi iskolai tanár. Utána Abaffly Gyula miszsiói lelkes beszél. A vendégekkel együtt utazik dr. Scholtz Oszkár kerületi főjegyző. A vendégek elszállásáról az ev. egyház gondoskodik. Az előadás nyilvános és belépődíj nélküli.

Szórványgyülekezetek.

Istentiszteletek sorrendje. F. hó 6-án délelőtt 10 órakor istentisztelet Kisteleken (Teleki S. sl.) délután fél 3 órakor istentisztelet és hitoktatás Szőregen, végzi dr. Illyés E. hl.; délután 3 órakor istentisztelet Somogyi-telepen, végzi Teleki S. sl.; ugyancsak 3 órakor istentisztelet és hitoktatás Deszken, végzi Durkó G. hl.

Folyó hó 13-án délelőtt 10 órakor Kiskundorozmán istentisztelet; 11 órakor pedig Felsőpusztaszeren istentisztelet és hitoktatás.

Vallásos délután Somogyi-telepen. A szórványgyülekezeti munka kiterjesztésének és szélesítésének egyik jelentős mozzanata a Somogyi-telepen tervbe vett rendszeres vallásos délutánoknak a megtartása. Az istentiszteletek mellett ezek az alkalmak, hisszük, hogy jelentékenyen segítenek mindannyionkat abban, hogy növekedjünk abban, aki a Fő: az Ur Jézus Krisztusban. Hisz ezeken a vallásdélutánokon is a művészetek megszólaltatásával nem a magunk, de Isten dicsőségét munkáljuk. — Az első vallásos délutánt folyó hó 13-án délután 3 órai kezdettel tartjuk a Somogyi-telepi elemi iskolában. A vallásos délutánra belépti díj nincs. Szeretettel hívjuk erre olvasóinkat s rajtuk keresztül minden velünk érző atyánkfíát.

— Családi kör —

Hit és hangulatok

Hetelik hét: VI. Senki sem szolgálhat két urnak. Mert vagy az egyiket gyűlöli és a másikat szereti, vagy az egyikhez ragaszkodik és a másikat megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a Mammonnak. Azért azt mondom néktek: Ne aggodalmaskodjatok a ti életeitek; jelől, mit egyetek és mit igyatok; sem a testetek jelől, hogy mibe öltözködjétek. Avagy nem több-é az élet, hogy-nem az eledel és a test, hogy-nem az öltözet? Tekintsetek az égi madarakra, hogy nem vetnek, nem aratnak, sem csürbe nem takarnak; és a ti mennyei Atyátok eltartja azokat. Nem sokkal különbek vagytok azoknál. Kicsoda pedig az közületek, aki aggodalmaskodásával megnövelheti természetét egy arasszal? Az öltözet jelől is mit aggodalmaskodtok? Vegyétek eszetekbe a mező lili-omait, mi módon növekednek; nem munkálkodnak és nem is fonnak; de mondom néktek, hogy Salamon minden dicsőségében sem öltözködött úgy, mint ezek közül egy. Ha pedig a mezőnek fűvét, amely ma van és holnap kemencébe vettetik, így ruházza az Isten, nem sokkal inkább-e titeket, ti kicsinyhitűek? Ne aggodalmaskodjatok tehát és ne mondjátok: Mit együnk, vagy mit igyunk? vagy: Mivel ruházkodjunk? Mert mindezeket a pogányok kérdezik. Mert jól tudja a ti mennyei Atyátok, hogy mindezekre szükségetek van. Hanem keressétek először Istennek országát és az Ő igazságát; és ezek megadatnak néktek.

Máté 6:24—33.

Ennek a szakasznak az igazi értelme az első „azért” szón fordul meg. Nem lehetséges Istennek és az önző haszonnak egyszerre szolgálnotok, — mondja Jézus — elhatározottan döntetek kell, hogy Istennek fogtok szolgálni; és ezért nem szabad semmiféle aggodalmaskodnotok. Mert az aggodalmaskodó félelem annyira összpontosítja az ember figyelmét önmagára, hogy senki és semmi másnak a szolgálatára nem lesz már képes. A szakasz végéből is világosan kitünik, hogy ez a gondolat lebeg Jézus szeme előtt. Igazában azért kell legyőznie az embernek önmagában minden aggodalmaskodó félelmét, hogy egész szívével belevethesse magát az Isten Országának ügyébe. Nyilvánvaló, hogy a félelem alássa a munkaképességet; lehetetlen az embernek önmagáért aggságoskodni és ugyanakkor másokkal is törődni. Amint Stvenson mondja: „Az ember tud majd legtöbb gondot fordítani másokra, aki legkevésbé aggódik a tulajdon becses bőréről. Az az egyszeri hires vegyész tudós, aki bádagecipőben járt ki sétálni és csak meleg tejen élt, nem ért rá mással foglalkozni, mint

azzal, hogy a maga emésztésére viseljen jól gondot. Mihelyt kifejlődik az agyban, mint valami végzetes kelevény, az óvatos „okosság“, a legelső hatása mindjárt az, hogy megöl minden nagylelkű tettet.“ A félelem lelkiállapotában az a legszékenyebbetesebb, hogy egészen az „én“ körül forog, leszűkíti az életünket a magunk kényelméről való kicsinyes gondoskodásra és teljesen alkalmatlanná tesz „először az Isten Országát keresni“. Csak a hit mentesíti az embert kicsinyes, önző gondjaitól; úgy hogy egészen odaszentelheti magát nemes ügyek szolgálatára. Jézus tehát nem arra a lehetetlen dologra hív itt fel bennünket, hogy ne törődjünk a holnappal; hanem azt a tapasztalati igazságot állapítja meg, hogy az önmagunkért való aggságoskodás, mely annyira felszivja figyelmünket, hogy megefeledkezünk Isten felséges ügyéről, halálos veszedelme életünknek. Hit által üzzétek ki kicsinyes és rút félelmeiteket, erre buzdít bennünket, hogy az életek szabad legyen a legfontosabb dolgok számára.

Hozzád jövünk, mi Atyánk, hogy mélyebben behatoljanak a Te örömdöbe. Te a sötétséget is napsfényre változtatod és a gyászt is dicséretmondásra. Te vagy erős várunk a kísértések ellen, pajzsunk a bűn vádja ellen, oltalmunk a csapások idején és reménységünk csillaga minden bánatunkban. Óh Urunk, áhitozunk a Te békeségedre, mely mélységes, maradandó, kifogyhatatlan. Ha megkeressük a Te békességedet, elmúlik a járadáságunk, nem csüggeszt már a tökéletlenségünk érzése és meggyötört lelkünk elfelejtkezik fájdalmairól. Ha megerősödünk és felütlünk a Te jóságod által és visszatérünk az élet feladatai közé, bocsáss el úgy, mint Jézus Krisztus szolgáit a világ megváltásának szolgálatában. Küldj el bennünket azokhoz, kiket nem szeret senki; a súlyos gondokkal megterheltekhez, a nyomorultakhoz, a megszorodottakhoz, a megtört szívűekhez. Küldj el a gyermekekhez, kikre örökségül átok szállott; a szegényekhez, kik kételkednek Gondviselésedben; a betegekhez, kik sóvárognak a gyógyulásra és nem lelük meg; az elbukottakhoz, kikkel senki sem törődik. Hadd legyünk mi a te irgalmadnak szolgálói, a Te segítő szánalmadnak követői, mindazok számára, kiknek szükségük van Reád. Szívünk érzéseivel, imádságunkkal, kedvességünkkel, áldozatainkkal hadd nyissunk utat a Te szereteted számára, hogy beáradhasson azok életébe, kik szükségben és szeretet nélkül élnek. És így hadd legyen meg bennünk az a szeretet, mely egyedül tölti be a Te törvényedet. Siettesd azt az időt, amikor majd mindennek szeretni fognak Téged és Tebened egymást is, amikor leomlik majd minden válaszfal, ami most közénk emelkedik és minden szív telve lesz örömmel és minden száj a hálaadás énekével. Ezeket a kegyelmes ajándékaidat a Jézus nevében kérjük. Amen. M. Comb Sámuel.

Anyakönyveinkből

Bölcsőtől a koporsóig.

A keresztség szakramentumában részesültek: Jan. 1-én Hegedüs Julianna; 2-án Mészáros Erzsébet Mária, Dékány Ilona, Mezey István és Szikszay Zoltán Imre; 5-én Varga Julia Erzsébet; 9-én Pintér Béla és Gy. Molnár Margit; 10-én Stépán Magda Margit; 12-én Ábrahám Ida Ilona; 16-an Bohata Margit; 20-án Bunkoczy Bertalan; 23-án Györkei László Zsigmond és Pintér Magdolna Erzsébet; 26-án Blahó Iván; február 6-án Makai Julianna (Tápéi rét); 11-én Szász Erzsébet Gabriella; 13-án Szabó Dezső Zoltán és Fábrián Mária Jusztina; 20-án Vatta Sándor József, Wirth Klára és Sejpes Gábor Mihály; 28-án Széllpál Julianna.

„A keresztség annak a beavatásnak a jegye, amellyel az egyház társaságába bevételünk, hogy a Krisztusba beoltatva Isten fiai közé számíttassunk. Továbbá arra a célra adatozt nekünk Istentől, először, hogy hitünknek Istennél, az emberekkel pedig vallástételünknek szolgáljon.“

(Kálvin.)

Házasságukra Isten áldását kérték: Január 1-én Szabó András róm. kath. autószerelő és Varga Zsuzsána Ilona ref.; 9-én Szalay Imre róm. kath. áll. rendőr és Kádár Mária ref.; 10-én Kis-péter Imre róm. kath. napszámos és Botezán Katalin ref.; 24-én Matyó István ref. napszámos és Patay Mária róm. kath.; valamint Beke Zoltán ref. okl. gazda és Molnár Erzsébet róm. kath.; 29-én Csipey József róm. kath. asztalos mester és Ambrus Anna ref.; 30-án Tamásy Imre ref. hajóslegény és Lebák Piroska róm. kath.; Február 19-én Körmendi János róm. kath. asztalos mester zogány Zsuzsanna ref.; Pigniczky János róm. kath. nagyiparos és Hócsi Mária ref. (Kistelek) 26-án Bándy József ref. máv. lakatos és Fitzigán Mária gör. kath.; 27-én Gáspár Mihály ref. vas-és fémeszteng. s. és Csorba Veronika róm. kath.

„... a házasság belső próbája; egyiknek élete betölti és kiegészíti a másik életét. A férfi ereje a nőben a biztonság érzetivé válik, valami megszokott, de hatalmas lelki gravitációvá, ami életének súlyt ad, cselekvését orientálja és a természeti erők megnyugtató szilárdságával hat. A nő a férfira lesz ihletés és jutalom, felülről jövő sugár és a lélek mélyén megszólaló hang, valami édes, meleg, áldott sugallat, ami nem új igazságokat mond neki, hanem régi igazságokat ébreszt fel a lélekben, úgy mint régi, boldog, anyai mosolygásokat. A házasság tehát Istentől szerzett ut arra, hogy az emberi szívből kitermelődjék mindaz a jóság, szépség és erő, amire képessé tette Isten, mikor képére teremtette őt.“ (R. L.)

Eltemetettek: Jan 2-án Sepsey Etel keresztelést nem ért fiugyermeke; 12-én Tóth Ilona bejárónő 36 éves. özv. kenessei Kenessey Kálmáné szül. hr. Busche—Ippenburg Frida 66.; 15-én L. Nagy Teréz kk. 20-án Kárpáthy Ferenc ny. máv. kapus 67.; 24-én Hegedüs Ilona kk. 26-án Papp Józsefné ny. máv. felügyelő neje 73; 28-án Bódi István kk.; 31-én özv. K. Varga Lajosné szül. K. Varga Julianna 75. Február 6-án Pintér Béla kk. 10-én Losádi Fekete Mária 76; 9-én özv. Kovács Mihályné szül. Davida Jusztiána 68; 11-én özv. Nagy Mihályné szül. Kathonay Eszter 83; 14-én Zsembery Józsefné szül. Boros Julia 62 és Korsos Ferenc cipészs. 53; 15-én Vőneki Teréz kk.; 16-án Gera Etelka kk.; (Felsőtanya) 17-én özv. Hatházy Benjamin.; 18-án Bódi István gyári munkás 47, 25-én Bakos Zoltán Imre órás segéd 17.; 27-én Wirth Klára kk. Mészáros János börtönőr 42. és Buzás József földbirtokos 69 (Deszk.)

„Ezek azok, akik jöttek a nagy nyomorúságból és megmosták az ő ruháikat és megfehéřítették ruháikat a Bárány véreben. Ezért vannak az Isten királyi széke előtt; és szolgálnak neki éjjel és nappal az ő templomában; és aki a királyi székben ül, kiterjeszti sátorát felettük.”

(Jel 7:14—15.)

Aranykönyvünk

Januárban és februárban adakoztak:

Templomi világitási alapra: Széll István 1., Dopsa Sándor 5. összesen 6 pengő.

Templomfűtési alapra: vitéz Polereczky Pál 8., Erdélyi Józsefné 3., Mocsay Lajos 1.50., Ferenczy János 1., özv. Gombosi Pálné 1., összesen: 14.50 pengő.

Közszükségleti alapra: Varga Sámuel 0.50., Dr. Gyuritzsa Sándorné 80. Összesen 80.50 pengő.

Temetőrendezési alapra: Szabóné Balázs Mária 1. Horváth Józsefné 4. Összesen 5 pengő.

Szegényalapra: Ábrahám Jánosné 0.80, Matluska Jánosné 0.50. Erdélyi Józsefné 1. Vajnay Julianna 1 dollár., N. N. 4., Sz. Szabó Sándor 1.60, Horváth József 4, Vigh Rezsőné 0.50. Nyilass József 10, N. N. 1, Halász Borcsa 2, Nánássy Imre 2, N. N. 10 Keresztes Péter 4. Barna Józsefné 2, özv. Murka Lajosné 5, özv. Kovács Mihályné 42.70. Összesen: 93.10.

„A jókedvű adakozót szereti az Isten!”

**Sveizi órák, ékszerek részletfizetésre is!
NAGY ÓRA- ÉS ÉKSZERJAVÍTÓ MŰHELY!**

TÓTH JÓZSEF
Kölcsey-uca 7. Képes árjegyzék ingyen.

A református bérpalotában

egy üzlethelyiség

aug. 1-re kiadó.

Érdeklődni lehet **Nagy Sándor** városi utbiztos, házgondnoknál (Városi bérház. Mérnöki Hivatal.)

Egy jóra való református leány

háztartási alkalmazottnak

ajánlkozik. — Cim a lelkeszi hivatalban.

Soós Lajos divatáruháza

Iskola és Oroszlán uca sarok.

Férfi s női fehérneműek, harisnyák, keztük,

ORVOSI KÖPENYEK,

kötények gyári árban. Világhírű Schroll chiffonok.

Telefon 10—77. Telefon 10—77.

LISZKAY LAJOSNÉ

HÖLGYFODRÁSZ ÜZLETE

KÖLCSEY-U. 12. REÖK-PALOTA.

**MINDENMŰ HAJMUNKÁK
KÉSZÍTÉSÉT ELVÁLLALJA.**

Telefon : 11-61.

Gyarmati Mihály

Elsőrendű uriszabósága és mindenféle sportsapka készítő üzeme, Széchenyi tér 3. szám.

Felelős kiadó a szegedi ref. egyházközség nevében: **Bakó László** lelkész

Nyomatott a Hírlapkiadó- és Nyomdavállalat Rt-nál Szeged.

Felelős nyomdavezető: Sajgó József.